

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci navrhovatele: **P. M.**, zast. JUDr. Miloslavou Coufalovou, advokátkou se sídlem Neštěmická 779/4, Ústí nad Labem, proti odpůrci: **město Úštěk**, se sídlem Mírové nám. 83, Úštěk, zast. Mgr. Vojtěchem Metelkou, advokátem se sídlem Martinská 608/8, Plzeň, ve věci návrhu na zrušení části opatření obecné povahy - Změny č. 1 územního plánu města Úštěk ze dne 18. 9. 2019, vydaného usnesením Zastupitelstva města Úštěk č. 189/6/39/3/2019, v řízení o kasační stížnosti navrhovatele proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 5. 5. 2020, č. j. 40 A 3/2020 – 51,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Navrhovatel **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III.** Navrhovatel **j e p o v i n e n** uhradit odpůrci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 3 400 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Vojtěcha Metelky, advokáta se sídlem Martinská 608/8, Plzeň.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Návrhem podaným ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem se navrhovatel domáhal přezkumu a zrušení části opatření obecné povahy - Změny č. 1 územního plánu města Úštěk ze dne 18. 9. 2019, které bylo vydáno usnesením zastupitelstva odpůrce pod č. 189/6/39/3/2019 podle § 6 odst. 5 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“). Navrhovatel požadoval vydání rozsudku, kterým se zrušuje:

- a) v textové části změny č. 1 výrok „A“, Vymezení zastavěného území,
- b) v textové části změny č. 1 výrok „C.2“, Vymezení zastavitelných ploch,
- c) v textové části změny č. 1 výrok „F“, Podmínky pro využití ploch s rozdílným způsobem využití, a to v části F.2.9, Plochy zemědělské a F.2.10 Plochy přírodní.

[2] K prvnímu návrhu krajský soud konstatoval, že touto změnou došlo v textové části pouze k deklaraci aktualizace zastavěného území k 31. 8. 2013, které se promítlo do grafické části změny č. 1. Grafickou část navrhovatel nenapadl. Krajský soud uzavřel, že výrok „A“ územního

plánu ve znění změny č. 1 není nepřekoumatelný; jako celek je srozumitelný a samotný výrok „A“ změny č. 1 nijak nezasahuje do hmotných práv navrhovatele. Nesouhlasil ani s námitkou, podle které měly být pozemky navrhovatele zahrnuty do zastavitelných ploch. Upozornil na to, že stanovit funkční využití území a jeho rozvoj při splnění všech cílů a zásad územního plánování je činností, do které mohou správní soudy zasahovat pouze minimálně. Konstatoval, že v územním plánu ani ve změně č. 1 nebyly zahrnuty pozemky navrhovatele na území bývalé osady Starosti mezi zastavitelné plochy. Uvedená změna územního plánu nijak nezměnila poměry v území tak, aby výrokem C.2. zasáhla vlastnická práva navrhovatele. Nevyhověl ani požadavku navrhovatele na zrušení části změny č. 1 ve stanovení podmínek využití ploch zemědělských v části F.2. a ploch přírodních v části F.2.10.

[3] Závěrem posoudil, zda byly řádně vypořádány námitky navrhovatele jako vlastníka předmětných pozemků. Krajský soud k námitce nevyhovění požadavku na zařazení pozemků stavebních parcel č. XA, XB, XC, XD, XE, XF, XG, XH, XCH a XI v katastrálním území Bílý Kostelec mezi zastavitelné plochy odkázal na odůvodnění této námitky odpůrcem. Zdůraznil, že s tímto návrhem nesouhlasila Správa Chráněné krajinné oblasti České středohoří (dále jen „CHKO“), neboť by se jednalo o vznik nového sídelního útvaru. Na předmětných pozemcích se totiž nenachází obytné či hospodářské budovy, ale pouze torza bývalých objektů osady. Vymezené parcely sice byly zařazeny do zastavěného území, avšak svým využitím odpovídají současné platné územně plánovací dokumentaci, tedy plochám zemědělským a přírodním. Pozemky není možno zařadit ani do ploch rekreačních, neboť by se stále jednalo o vybudování nového sídelního útvaru v rozporu s § 26 odst. 1 písm. f) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“). Odpůrce se požadavky navrhovatele na změnu využití pozemků opakovaně zabýval. Soud k námitkám poukázal i na § 55 odst. 4 stavebního zákona, podle kterého lze další zastavitelné plochy změnou územního plánu vymezit pouze na základě prokázání nemožnosti využít již zastavitelné plochy a potřeby určení nových zastavitelných ploch.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[4] Navrhovatel (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel nesouhlasil s krajským soudem v tom, že výrok C.2 změny č. 1 územního plánu neomezil ani neupravil dosavadní využití jeho pozemků. Tím, že odpůrce rozhodl o jeho námitce týkající se změny č. 1 územního plánu, aktualizoval poměry v území. Z opatření, které bylo přijato po zamítnutí námitek, vyplývá, že jako vlastník zastavěných stavebních pozemků nesmí na těchto pozemcích zřídit žádné nové stavby a nesmí ani udržovat a opravovat stavby stávající. Fakticky tak byla potvrzena stavební uzávěra na uvedených pozemcích. Takové rozhodnutí považoval za zásah do svých práv ze strany odpůrce, proto se domáhal zrušení vadného výroku C.2. změny č. 1 územního plánu.

[6] Nesouhlasil ani s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, neboť byla podle něj na jeho případ nepřiléhavá. Poukázal na skutečnost, že funkční využití jeho pozemků (plocha zemědělská a přírodní) neodpovídá faktickému způsobu jejich využívání (zastavěné stavební pozemky). Nesouhlasil s názorem soudu, že pozemky jsou fakticky využívány jako přírodní a zemědělská plocha, neboť je tomu tak pouze v důsledku toho, že mu není umožněno na těchto pozemcích stavět. Rozhodnutí o námitce považoval za extrémní vybočení z cílů územního plánování uvedených v § 18 stavebního zákona. K tomu poukázal na závěry plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2009, č. j. 2 Ao 4/2008 – 88, řešící soulad veřejných

pokračování

a soukromých zájmů v území. Změna č. 1 podle stěžovatele opominula skutečnost, že v území existují „zastavěné stavební pozemky“, na jejichž využití má zájem. Změnu založenou na zamítnutí námítky považoval za diskriminační, neboť zcela vyprázdnila jeho vlastnické právo.

[7] Argumentoval tím, že náprava stavu, kterou svou námítkou sledoval, neodporuje principu vytváření dalších zastavitelných ploch podle § 55 odst. 4 stavebního zákona; jestliže v území existují zastavěné stavební pozemky, pak se musí dané území nacházet v zastavitelné ploše, neboť jinak by pozemky již dříve nemohly být zastavěny. Dané pozemky byly zastavěny více než 300 let a pouze v posledních desetiletích došlo k opuštění dané lokality. Na území se však nacházely budovy a existovalo zde souvislé osídlení.

[8] Stěžovatel nesouhlasil ani s tím, že by v místě vznikl nový sídelní útvar, což nemohlo být připuštěno pro porušení § 26 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně přírody a krajiny. K definici sídelního útvaru poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2008, č. j. 5 As 48/2006 - 75. Z něj je zřejmé, že „sídelní útvar“ je přirovnáván k souvisle zastavěnému území obce s přílehlými rozvojovými plochami. Jestliže tedy v území stále existují zastavěné stavební pozemky, pak na nich historicky existuje zastavěné území mající povahu sídla, oživení tohoto území tak není vznikem nového sídla. Ke své argumentaci odkázal i na § 30 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého se souvisle zastavěným územím obce rozumí území, na kterém je postaveno pět a více budov odlišných vlastníků, kterým bylo přiděleno popisné nebo evidenční číslo a které jsou evidovány v katastru nemovitostí. Aby se jednalo o nový sídelní útvar, v území se musí nacházet nejméně 5 budov odlišných vlastníků, což v dané věci není splněno, neboť navrhovatel by byl jediným vlastníkem nových staveb.

[9] Odpůrce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že souhlasí s posouzením věci krajským soudem. Stěžovatel nebyl zkrácen napadeným opatřením obecné povahy na svých právech, neboť změnou č. 1 územního plánu Ústěk nedošlo ke změně funkčního využití pozemků; stav odpovídal dosavadnímu faktickému stavu pozemků. Tyto sice mohou být v katastru označeny údajem o způsobu využití pozemku - zastavěná plocha a nádvoří, pro stanovení funkčního využití ploch je však rozhodující, zda v daných plochách existují stavby, jakého druhu a účelu. Ve věci je zřejmé, že v dané lokalitě stavby nestojí; jedná se toliko o zbořeníště. To, že odpůrce nevyhověl požadavkům stěžovatele a nezařadil pozemky do zastavitelných ploch, nemůže být soudem hodnoceno jako nezákonnost, neboť se jedná o projev práva odpůrce na samosprávu. Poukázal na četnou judikaturu Nejvyššího správního soudu k dané problematice. Konstatoval, že při pořizování změny č. 1 zvážil veškeré aspekty v území a jeho snaha o harmonizaci území je jasně zřetelná z celého přijatého územního plánu. K námítce, zda má pořizovatel a zpracovatel územního plánu nebo jeho změny zohlednit pozemky zbořeníště do územního plánu, uvedl s odkazem na stanovisko Ústavu územního rozvoje zřízeného Ministerstvem pro místní rozvoj, že postupoval správně, pokud uvedené pozemky vymezil v zastavěném území. S krajským soudem souhlasil i v tom, že rozhodnutí o podané námítce bylo dostatečné.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Ze shora uvedeného je zřejmé, že stěžovatel nesouhlasil s tím, že nebylo vyhověno námitkám týkajícím se nezahrnutí jeho pozemků do zastavitelného území. Odůvodnění opatření, resp. i odůvodnění rozhodnutí o jeho námitkách, považoval za nedostatečné, neboť se podle něj jednalo o extrémní vybočení z cílů územního plánování. Opatření považoval za zásah do svých vlastnických práv; podle něj tím, že odpůrce rozhodl daným způsobem o jeho námitkách, došlo ke zkrácení jeho vlastnického práva, neboť odpůrce omezil možnosti stěžovatele svobodně nakládat s nemovitostmi v jeho vlastnictví. Krajský soud podle něj nepostupoval při posouzení námitek v souladu s judikaturou a nevyhodnotil námitky uplatněné v návrhu správně.

[13] Ze spisové dokumentace je zřejmé, že územní plán města Úštěk zahrnul pozemky, jejichž vlastníkem je stěžovatel, do zastavěného území s tím, že svým využitím odpovídají plochám zemědělským (louky a pastviny) a plochám přírodním. Ta část pozemků, na nichž dříve stávaly budovy, je vedena jako „zastavěné území“. Podanými námitkami se stěžovatel domáhal mj. toho, aby byly tyto jeho pozemky zahrnuty do „zastavitelných ploch“. Argumentoval zejména tím, že v dané lokalitě se historicky nacházela osada Starosti s několika usedlostmi, o jejichž obnovení usiloval. Dané pozemky jsou také v katastru nemovitostí vedené jako „zastavěná plocha a nádvoří“ se způsobem využití „zbořeniště“. Odpůrce v rozhodnutí o námitkách mj. poukázal na skutečnost, že se v dané lokalitě jedná pouze o zbořeniště, resp. i torza některých bývalých objektů osady. Dané pozemkové parcely proto tvoří souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami z důvodu absence takových objektů.

[14] Podle § 43 odst. 1 stavebního zákona územní plán vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území, pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů; pro územní rezervy se použije § 36 odst. 1 obdobně. Podle § 36 odst. 1, věty druhé, stavebního zákona platí, že zásady územního rozvoje mohou vymezit plochy a koridory, s cílem prověřit možnosti budoucího využití, jejich dosavadní využití nesmí být měněno způsobem, který by znemožnil nebo podstatně ztížil prověřované budoucí využití (dále jen „územní rezerva“).

[15] K možnosti vymezení nových zastavitelných ploch se vyjádřil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 30. 9. 2021, č. j. 1 As 231/2019 - 37, v němž upozornil na skutečnost, že při posouzení potřebnosti vymezení nové zastavitelné plochy nelze odhlížet od posouzení toho, zda regulované území již zastavitelné plochy s totožným funkčním využitím obsahuje, v jakém rozsahu jsou takové plochy vymezeny, a zda jsou tyto plochy využity.

[16] Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, že ke každému zásahu do výkonu vlastnických práv, k němuž dochází v průběhu procesů územního plánování podle stavebního zákona, by měly existovat ústavně legitimní a o zákonné cíle opřené důvody a měl by být zásadně činěn jen v nezbytně nutné míře a nejšetrnějším ze způsobů vedoucích ještě k zamýšlenému cíli, a to nediskriminačním způsobem a s vyloučením libovůle (zásada subsidiarity a minimalizace zásahu; viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2011, č. j. 1 Ao 4/2011-42). Soudní přezkum proporcionality takového zásahu probíhá na základě algoritmu spočívajícího v pěti kumulativních podmínkách: a) zda má zásah ústavně legitimní a o zákonné cíle opřené důvody, b) zda je činěn v nezbytně nutné míře, c) zda je činěn nejšetrnějším ze způsobů vedoucích ještě k rozumně zamýšlenému cíli, d) zda je činěn nediskriminačním způsobem a e) zda je činěn s vyloučením libovůle. Nenaplnění byť jediné z těchto podmínek by mělo vést ke zrušení dotčené části územního plánu. Soudy se však musí držet též subsidiarity soudního přezkumu, neboť územní plánování je především politickým procesem v samostatné působnosti obce, soud má chránit jednotlivce především před zjevnými excesy a jeho úkolem není stanovit, jak by mělo

pokračování

být konkrétní území využito (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 2 Ao 2/2007-73). Soudu proto nepřisluší určovat, jakým konkrétním způsobem má být určité území využito nebo zda je toto využití optimální.

[17] Jak je popsáno již shora, stěžovatel spatřoval zásah do svého vlastnického práva v tom, že nebylo vyhověno jeho požadavku, podle kterého mělo dojít k zařazení části jeho pozemků do zastavitelného území, neboť se na nich nachází torza dřívějších staveb; stěžovatel chtěl tuto dříve zaniklou osadu znovu obnovit. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem souhlasí, že není úlohou soudů v případě posuzování opatření obecné povahy (resp. v územním plánování) přezkoumávat, zda by bylo v dané lokalitě vhodné využít jiný způsob funkčního využití pozemků. Jak je patrné i ze shora citované judikatury (a také z judikatury, na kterou odkázal krajský soud), při přijímání opatření obecné povahy by měly existovat ústavně legitimní a o zákonné cíle opřené důvody. Zároveň by měl být zásah činěn pouze v nezbytně nutné míře a nejšetrnějším ze způsobů vedoucích ještě k zamýšlenému cíli, a to nediskriminačním způsobem a s vyloučením libovůle.

[18] Nejvyšší správní soud poznamenává, že poměry v území jsou v čase proměnné, dochází na straně jedné k rozvoji území a na straně druhé může docházet i k zániku některých složek v daném území. Cílem územního plánování je harmonizace poměrů v území, přičemž změny v územním plánování umožňují reagovat na změny v území a potřeby dané těmito změnami. Cílem je také sladění veřejného zájmu s individuálními zájmy týkajícími se daného území. Pro vlastníky dotčené územním plánováním to mj. znamená povinnost strpět i bez svého souhlasu omezení, která pro ně z územního plánování mohou vyplynout (jak je taktéž již shora uvedeno). V dané lokalitě se sice historicky nacházela osada Starostí s několika usedlostmi, avšak postupem času došlo k úplnému zániku této osady a usedlosti postupně chátraly, až z nich zůstala pouhá torza, místy až v dané krajině nepatrná. Usedlosti se nacházely v jinak nezastavěném území odtrženém od dalších obcí. Pozemky v této lokalitě byly zařazeny do ploch zemědělských - louky a pastviny (později byly některé z nich vymezeny jako zastavěné), neboť tímto faktickým účelem odpovídaly funkčnímu využití dané lokality. Se stěžovatelem lze souhlasit v tom, že některé jeho pozemky (parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF, XG, XH, XCH a XI) jsou v katastru nemovitostí evidovány jako pozemek „*zastavěná plocha a nádvoří*“, avšak i z katastru nemovitostí je patrné, že se jedná o zbořeniště. Z uvedeného je zřejmé, že byť se historicky v dané lokalitě budovy nacházely, postupem času došlo k jejich zániku. Stěžovatelovy fabulace týkající se toho, že pokud by se pozemky již dříve nenacházely v zastavitelné ploše, pak by nemohly být vůbec zastavěny, tak zdejší soud nepovažuje za relevantní. Je totiž zřejmé, že i právní úprava dozrává postupem času svého vývoje a i ta není v čase neměnná, a zatímco dříve nemusely být požadavky na výstavbu v daném území tak jednoznačné a striktní jako je tomu u nynější právní úpravy, požadavky plynoucí z nynější právní úpravy je nutno dodržet a zákonnou úpravu respektovat.

[19] Ve shodě s krajským soudem Nejvyšší správní soud neshledal, že by odpůrce při přijímání změny č. 1 územního plánu města Ústěk postupoval v rozporu s uvedeným a že v tomto ohledu došlo k diskriminaci stěžovatele. Zároveň neshledal, že vlastnické právo stěžovatele bylo uvedenou změnou dotčeno. Odpůrce srozumitelně a přezkoumatelně vyložil, proč nemohl požadavkům stěžovatele na zařazení pozemků do zastavitelného území vyhovět; poukázal na to, že na daných pozemcích se nenachází obytné či hospodářské budovy, ale pouze torza některých bývalých objektů, dané pozemkové parcely ve vlastnictví stěžovatele tvoří souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami, a to zejména s ohledem na skutečnost, že se na nich již žádné budovy nenacházejí. Námitku nepovažoval Nejvyšší správní soud pro uvedené za důvodnou.

[20] Odpůrce pak mj. poukázal i na nesouhlas Správy CHKO, podle které by v daném místě při vybudování budov stěžovatelem vznikl nový sídelní útvar, kterému by bylo nutno podle § 26 zákona o ochraně přírody a krajiny udělit výjimku. Stěžovatel nesouhlasil s vyložením pojmu „sídelní útvar“, neboť v území stále existují zastavěné pozemky. Nejvyšší správní soud již výše vyložil, proč nesouhlasí se stěžovatelem v tom, že by se v dané lokalitě nacházely stavby, resp. zastavěné pozemky. Nesouhlasí ani s tím, že by novou výstavbou, kterou chtěl stěžovatel realizovat, nevznikl nový sídelní útvar.

[21] Jak vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 8. 2008, č. j. 5 As 48/2006 - 75 (a po něm i Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 28. 11. 2019, sp. zn. 22 Cdo 1691/2018), pojem „sídelní útvar“ odpovídá obsahově pojmu „*souvisle zastavěné území obce s přilehlými rozvojovými plochami*“. Z pohledu historického výkladu právní normy tak lze za „sídelní útvar“ považovat soubor budov k trvalému i dočasnému obývání (včetně např. chatových osad, rekreačních budov). Nemusí být spjat s trvalým přebýváním osob ve smyslu (trvalého) bydliště osob, které zde přebývají. Jde o území, které je souvisle zastavěno nebo jinak technicky upraveno pro potřeby obce podle územně plánovací dokumentace nebo územně plánovacích podkladů. Zahrnuje území (zóny) obytné, výrobní a rekreační, v nichž musí být dopravní, energetické, telekomunikační, vodovodní a kanalizační sítě v rozsahu přiměřeném potřebám druhu území (zón). Do rozvojového území obce (tvořícího nedílnou část sídelního útvaru) patří i zastavitelné plochy určené v platném územním plánu nebo v zásadách územního rozvoje k zastavění a spolu se zastavěným územím obce se považují za zónu kulturní krajiny. Tvoří ucelený, od jiných jednotek osídlení prostorově oddělený útvar. Tento výklad je nutno přijmout zejména se zřetelem k hodnotám, které se chrání zákonem o ochraně přírody a krajiny (přírodní bohatství, současně však, při respektování požadavků na ochranu krajiny, i zachování a udržitelný rozvoj území sloužících k využívání člověkem a přebýváním osob). Nejvyšší správní soud ve shora uvedeném rozsudku ve vztahu k ochraně přírody a krajiny poukázal i na skutečnost, že ochrana zvláště chráněného území směřuje primárně proti nadměrnému rozvoji výstavby, jejíž vliv by mohl narušit specifickou rovnováhu a mnohdy nevyčíslitelnou ekologickou hodnotu chráněné krajinné oblasti. Smyslem a účelem zákazu vytváření nových sídelních útvarů na území chráněné krajinné oblasti je především nezakládat další souvisle zastavěná území obce.

[22] S ohledem na skutečnost, že v dané lokalitě se již podle platného územního plánu, a rovněž podle změny č. 1 územního plánu, která byla v této věci sporována, nachází pouze louky a pastviny (resp. některé parcely jsou evidovány jako zastavěná plocha a nádvoří - zbořeniště), a s ohledem na to, že budovy, které zde dříve stávaly, jsou již pouhou rozvalinou nebo zbořeništěm, které není mnohdy v krajině vůbec patrné, nesouhlasí Nejvyšší správní soud s názorem stěžovatele, že se zde sídelní útvar historicky nachází, a tedy by obnovením staveb nedošlo ke vzniku nového sídelního útvaru; nesouhlasí ani s tím, že by byl v dané věci aplikovatelný zákon o pozemních komunikacích, neboť definice souvisle zastavěného území obce v něm uvedená je rozhodná pouze pro účely určení silničního ochranného pásma podle tohoto zákona. Naopak v souladu s rozsudkem krajského soudu má za to, že odpůrce nevybočil ze zákonných mezí, pokud ve vypořádání námitky na uvedené poukázal a postupoval v souladu se stanoviskem CHKO.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

pokračování

[24] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Při rozhodování o přiznání náhrady nákladů řízení odpůrci vycházel Nejvyšší správní soud z usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 47, podle něhož žalované správní orgány mají, v případě že se nechají právně zastupovat, právo pouze „na náhradu účelně vynaložených nákladů přesahujících jejich běžnou úřední činnost. Příkladem může být řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy (např. územního plánu) vydaného malou obcí, která nedisponuje odborným personálem ani potřebnými finančními zdroji nezbytnými pro vedení složitějšího soudního řízení.“ V rozsudku ze dne 25. 8. 2020, č. j. 8 As 102/2018 - 62, pak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že pokud „nebude prokázán opak, lze vycházet z toho, že obce, které nejsou obcemi s rozšířenou působností, standardně nemají vlastního právníka (osobu s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno k výkonu advokacie, viz § 105 odst. 2 s. ř. s.), který by jim byl schopen při obhajování územně plánovací dokumentace pomoci v řízení před Nejvyšším správním soudem. Náklady na advokáta, který je bude zastupovat, tak budou náklady účelně vynaloženými, i pokud nepůjde o stěžovatele, u něhož je takové zastoupení povinné.“ (shodně srov. rozsudky NSS ze dne 7. 4. 2021, č. j. 8 As 28/2019-50, či ze dne 28. 7. 2021, č. j. 1 As 126/2021-37). Odpůrce byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný. S ohledem na složitou problematiku přezkumu některých opatření obecné povahy dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že není na místě postupovat analogicky v intencích nálezů Ústavního soudu z 23. 11. 2010, sp. zn. III. ÚS 2984/09, a náhradu nákladů řízení mu přiznal.

[25] Nejvyšší správní soud přiznal odpůrci náhradu nákladů řízení odpovídající odměně advokáta za jeden úkon právní služby, a to písemné podání ve věci - vyjádření odpůrce [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“) ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 13 odst. 4 vyhlášky]. Stěžovatel (navrhovatel) je pro uvedené povinen uhradit odpůrci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 3 400 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Vojtěcha Metelky, advokáta se sídlem Martinská 608/8, Plzeň.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2022

JUDr. Radan Malík
předseda senátu